

[Thorkil Kristensen.]

nen til kommunerne. Det er nok muligt, at den højtærede minister har taget hensyn til denne i sine overvejelser, men i de tal, der er forelagt os, er der ikke og kan der ikke være taget hensyn til den. Alt, hvad jeg påviste, var, at den reelle stigning er lidt større, end tallene viser.

Så sagde den højtærede finansminister, at nu var der lagt loft over forsvarsudgifterne i dette og næste finansår. Ja, men umiddelbart efter at den højtærede minister havde talt, kom den højtærede forsvarsminister op og påviste tydeligt, at vi i de kommende år måtte regne med stigende driftsudgifter til forsvaret. Det var netop denne langtidstendens, der havde min interesse; den er jo ganske naturlig, for i den nuværende opbygningsperiode, hvor anlægs- og anskaffelsesudgifter har været hovedsagen, har vi fået så meget refunderet, først af NATO, siden og navnlig af USA, og det får vi ikke i samme grad i de kommende år. Jeg vil derfor stadig mene, at den reelle stigningstakt på længere sigt er større, end vi fik indtrykket af.

Hvad angår obligationssalget, mente den højtærede minister, at jeg særlig havde tænkt på april kvartal. Mine udtalelser var ikke så udpræget kalenderprægede; men det er rigtigt nok, at jeg særlig havde forårs månederne i tankerne, og når man ser på nationalbankens balance pr. 1. april i år, viser den os, at pengemængden var steget ca. 100 mill. kr. siden november i fjor, skønt der havde været en tilbagegang i valutastillingen på andre ca. 100 mill. kr. Dengang havde der altså været penge i landet til et fremstød for obligationssalget, og mit argument var, at hvis dette var sket samtidig med en neddæmpning af byggevirksomheden, var vi ikke kommet så langt ud. Det er den højtærede minister formentlig ikke uenig med mig i, når det kommer til stykket.

Lidt senere talte den højtærede minister om realkredit og anstillede sig, om jeg så må sige, lidt forundret og halvt forarget over, at jeg havde tilladt mig at sammenligne stigningen i landbrugets lån med bankernes udlån. Det havde naturligvis været bedre, om jeg kunne have sammenlignet landbrugets lån med byerhvervenes lån; men da der ikke foreligger nogen statistik over dette, tog jeg det tal, som jo nok trods

alt ligner det mest, og vi ved begge, at bankernes udlån til landbruget spiller en meget ringe rolle. Det er rigtigt, som den højtærede minister henviste til, at landbruget har haft en række gode indtjeningsår, det har de fleste erhverv her i landet haft, men landbruget hører til dem, der har haft de bedste. Derfor er jo også formueværdierne i landbruget steget betydeligt, sådan som en oversigt, der kom fra det statistiske departement for et par uger siden, viste. Men det, som er i vejen, er jo dette, at disse formueværdier er så vanskelige at belåne. Den pågældende oversigt fra departementet viste, at landbrugets gæld i forhold til aktiverne var gået ned fra 65 pct. i 1937 til 35 pct. i år, altså til lidt over halvdelen, skønt der gaves en lang række eksempler i den samme oversigt på, at man havde søgt at få større lån gennem forskellige kanaler. Tilbage bliver altså — det har den højtærede minister heller ikke modsagt — at de betydelige værdier, der findes i landbruget, kun i ringe grad kan belånes på grund af realkreditens forhold, og derfor mener jeg stadigvæk, det haster med realkreditkommissionens arbejde.

Jeg udtalte i denne forbindelse det håb, at regeringen ville vise den klogskab at meddele, at den ikke agtede at fremsætte grundskyldforslaget fra kommissionsbetænkningen. Dette håb gik jo ikke i opfyldelse. Til gengæld er der nu udsigt til, at forslaget ikke bliver vedtaget, og så er der vel ikke sket så stor en skade ved, at det er blevet fremsat. Jeg benytter lejligheden til i denne forbindelse at gentage min henstilling til den højtærede minister om at overveje en udskydelse af vurderingen på grund af de usikre forhold, en henstilling, som jeg nærmere begrundede. Den højtærede minister kom ikke ind på dette i sin svartale; jeg ved ikke, om jeg må gå ud fra, at den, der tier, samtykker; ellers beder jeg om et mere direkte svar.

I sin omtale af den økonomiske politik — en omtale, som jeg iøvrigt ikke skal gå nærmere ind på, da den jo var ganske kortfattet — stillede den højtærede minister mig et spørgsmål, idet han spurgte, om jeg mente, at vi kunne få den fornødne bedring af statsfinanserne udelukkende gennem en, som han sagde, yderligere begrænsning af boligtilskuddene. Dertil må jeg nu for det første